

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego w K. X. Y., na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 26 listopada 2024 roku, w kwestii wyłączenia SSN Marii Szczepaniec od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. akt II ZO 28/24

na podstawie art. 41 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p

postanowił:

wyłączyć SSN Marię Szczepaniec od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. akt II ZO 28/24.

UZASADNIENIE

SSN Maria Szczepaniec w oświadczeniu z dnia 4 września 2024 r., w związku z wyznaczeniem jej do rozpoznania sprawy zarejestrowanej pod sygn. akt II ZO 28/24, wskazała, że sprawa ta dotyczy zażalenia obrońcy sędziego X. Y. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2024 r., w sprawie o sygn. akt I ZB 19/22, a dotyczącej zbadania spełnienia przez sędzię wymogów niezawisłości i bezstronności. Zdaniem SSN Marii Szczepaniec powyższa okoliczność, wynikająca z opisanego układu procesowego, stanowiącą w jej ocenie bezwzględną przyczynę wyłączenia sędziego z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., uniemożliwia jej rozpoznanie

zażalenia obrońcy sędziego X. Y. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2024 r., w sprawie o sygn. akt I ZB 19/22.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stanowisko SSN Marii Szczepaniec co do potrzeby jej wyłączenia jest zasadne, jednak na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., a nie na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

Zgodnie z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli sprawa dotyczy tego sędziego bezpośrednio. Wykładnia językowa tego określenia wskazuje, że chodzi tu o sprawę, która wprost ma związek z osobą sędziego, a więc taka sprawa, rozstrzygnięciem której sędzia jest osobiście zainteresowany. Zwrot „bezpośrednio”, którym posługuje się powołany przepis oznacza zatem, że pomiędzy sprawą określonego sędziego, a jego osobą nie ma ogniów pośrednich.

Taka sytuacja zachodzi zatem w sytuacji, gdy na przykładzie wynikającym z układu procesowego w sprawie, określony sędzia miałby orzekać w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 29 § 5 u.SN dotyczącym jego osoby, co jednak nie ma miejsca.

Choć więc w sprawie nie zachodzi okoliczność z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., jak wskazała w swoim oświadczeniu SSN Maria Szczepaniec, nie ulega wątpliwości, że co do jej osoby zachodzi przesłanka z art. 41 § 1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności w danej sprawie. Nie chodzi zatem o stwierdzenie braku bezstronności, ale o ustalenie takiego stanu, który w odbiorze zewnętrznego obserwatora, mógłby prowadzić do podejrzenia o braku obiektywnego, bezstronnego rozstrzygnięcia sprawy. Taka sytuacja zachodzi w sprawie II ZO 28/24, gdyż SSN Maria Szczepaniec rozstrzygając zażalenie w istocie kształtowałaby w określony sposób sprawę bezpośrednio ją dotyczącą, a więc w sprawie I ZB 19/22. Taki stan rzeczy jest w sposób oczywisty

niepożądany z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, gdyż także w sprawie w przedmiocie wyłączenia sędziego należy dążyć do sytuacji, kiedy wykluczone są wątpliwości co do bezstronności orzekającego w niej sędziego.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

r.g.